

Ēnu ekonomikas apkarošana automobiļu apkopes un remonta nozarē

Ināra Pētersone

VID ģenerāldirektors vietniece nodokļu jomā
Nodokļu kontroles pārvaldes direktore

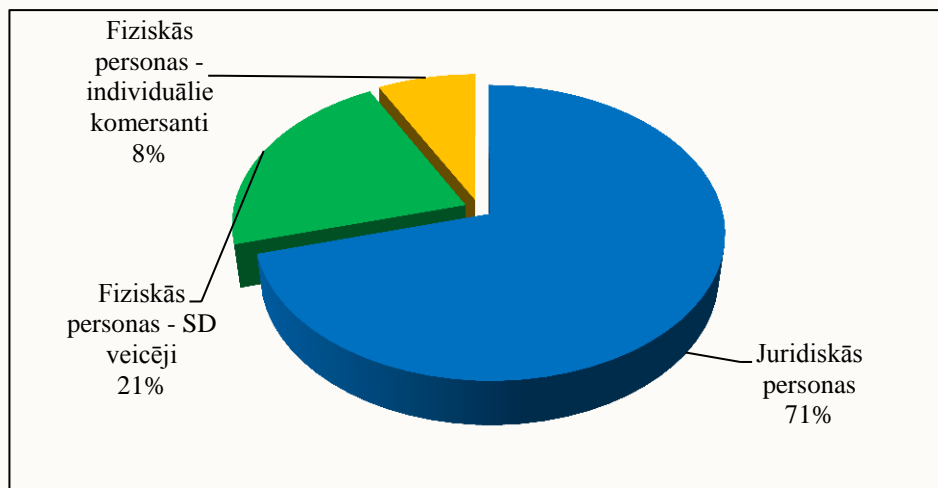
2013.gada 26.aprīlī

Automobiļu apkopes un remonta nozares raksturojums

Automobiļu apkopes un remonta nozari kā savas pamatdarbības veidu (ar NACE kodu 4520) VID deklarējušas 4255 personas:

- 3009 juridiskās personas, t.sk. 1615 ir reģistrējušās kā PVN maksātājas;
- 1246 fiziskās personas, no tām
 - 917 ir reģistrējušās kā saimnieciskās darbības veicējas, t.sk. 15 ir PVN maksātājas;
 - 329 ir reģistrējušās kā individuālie komersanti, t.sk. 72 ir PVN maksātāji.

Juridiskās personas (1)

Juridisko personu samaksātie nodokļi

Valsts budžeta ieņēmumi 2012.gadā no automobiļu apkopes un remonta nozarē strādājošiem nodokļu maksātājiem (juridiskajām personām) bija Ls 16 milj., jeb 0,4% no kopējiem 2012.gada VID administrētajiem valsts budžeta ieņēmumiem:

- Iedzīvotāju ienākuma nodoklis – Ls 2,8 milj.;
- Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas – Ls 6 milj.;
- Pievienotās vērtības nodoklis – Ls 5,9 milj.;
- Uzņēmuma ienākuma nodoklis – Ls 873 tūkst.;
- Mikrouzņēmumu nodoklis – Ls 272,4 tūkst.;
- Pārējie nodokļi – Ls 678,2 tūkst.

Juridiskās personas (2)

Lielākie nodokļu maksātāji

- Lielākos valsts budžeta ieņēmumus veido 24 (1%) nodokļu maksātāji, kuri 2012.gadā ir iemaksājuši Ls 7,2 milj., kas veido 46% no kopējiem valsts budžeta ieņēmumiem automobiļu apkopes un remonta nozarē.
- Šo uzņēmumu samaksātie nodokļi uz vienu kopējās darījumu vērtības latu 2012.gadā bija Ls 0,30.

Kopumā automobiļu apkopes un remonta nozarē strādājošo PVN maksātāju samaksātie nodokļi uz vienu kopējās darījumu vērtības latu sastāda Ls 0,09.

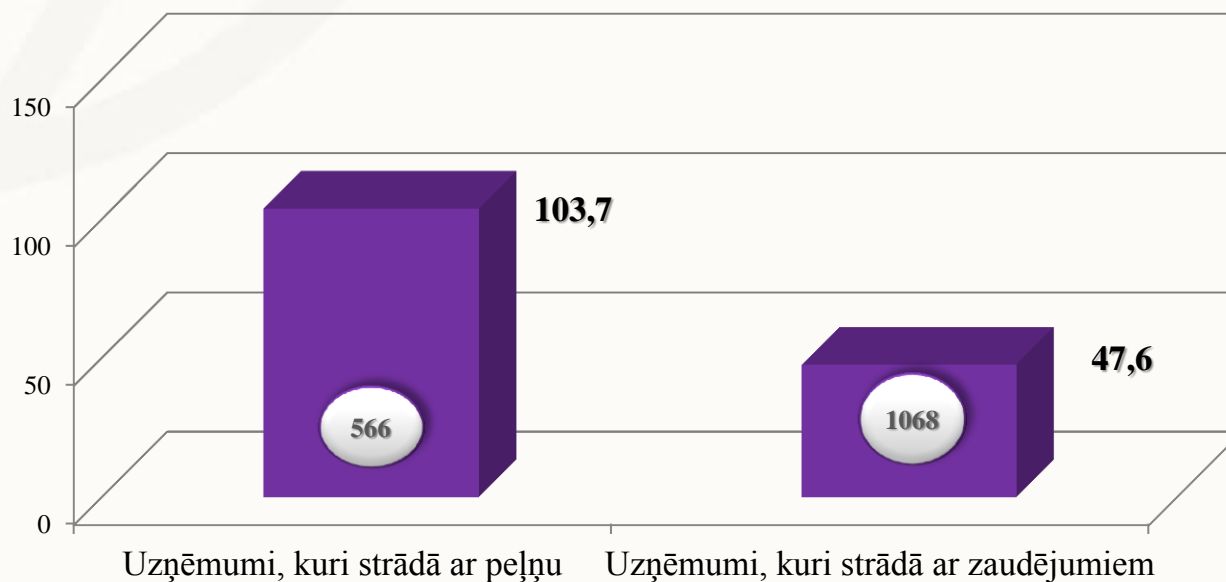
Juridiskās personas (3)

Finansiālās darbības rezultāti

Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļu nomaksas 2011.gadā:

- ✓ 566 nodokļu maksātāji gadu noslēdza ar peļņu Ls 7,3 milj. apmērā (neto apgrozījums Ls 103,7 milj.)
- ✓ 1068 nodokļu maksātāji gadu noslēdza ar zaudējumiem Ls -8,4 milj. apmērā (neto apgrozījums Ls 47,6 milj.)

Neto apgrozījums 2011.gadā, Ls milj.

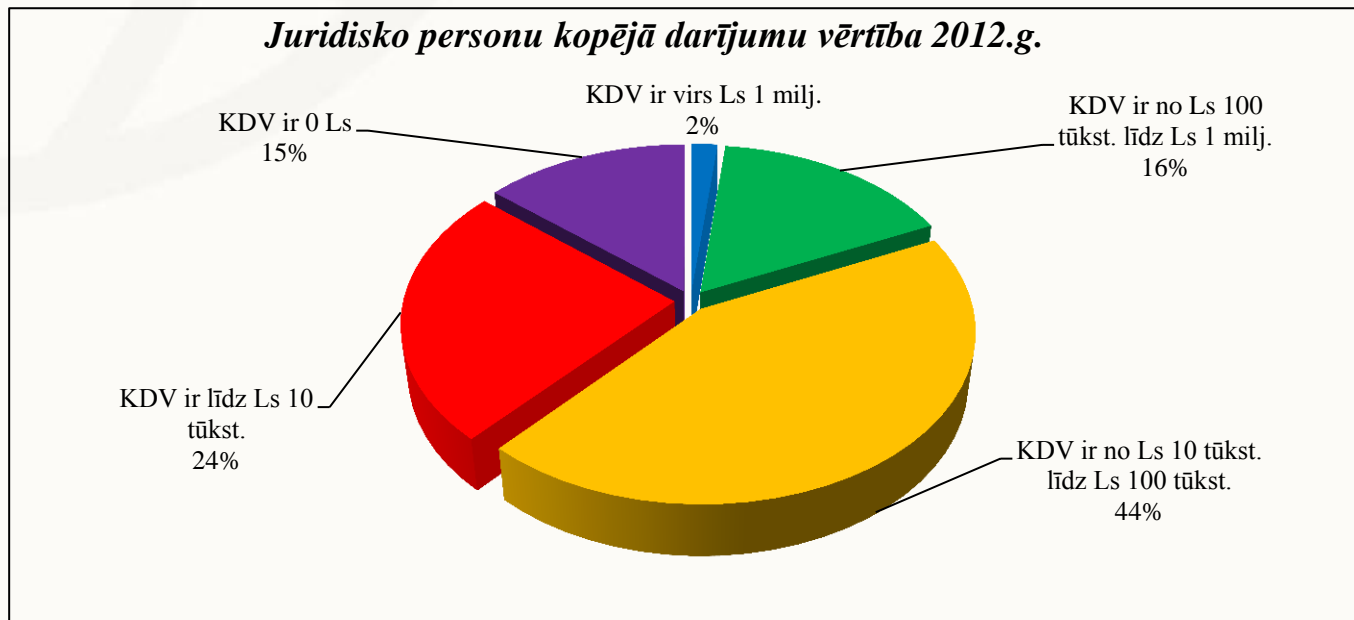

Juridiskās personas (4)

Sadalījums pēc apgrozījuma

Juridiskās personas, kuras ir reģistrētas kā PVN maksātājas, PVN deklarācijās par 2012.gadu deklarēja kopējo darījumu vērtību:

- ✓ 29 nodokļu maksātāji deklarēja KDV virs Ls 1 milj.;
- ✓ 271 nodokļu maksātājs deklarēja KDV no Ls 100 tūkst. līdz Ls 1 milj.;
- ✓ 727 nodokļu maksātāji deklarēja KDV no Ls 10 tūkst. līdz Ls 100 tūkst.;
- ✓ 407 nodokļu maksātāji deklarēja KDV līdz Ls 10 tūkst.;
- ✓ 230 nodokļu maksātāji deklarēja KDV Ls 0.

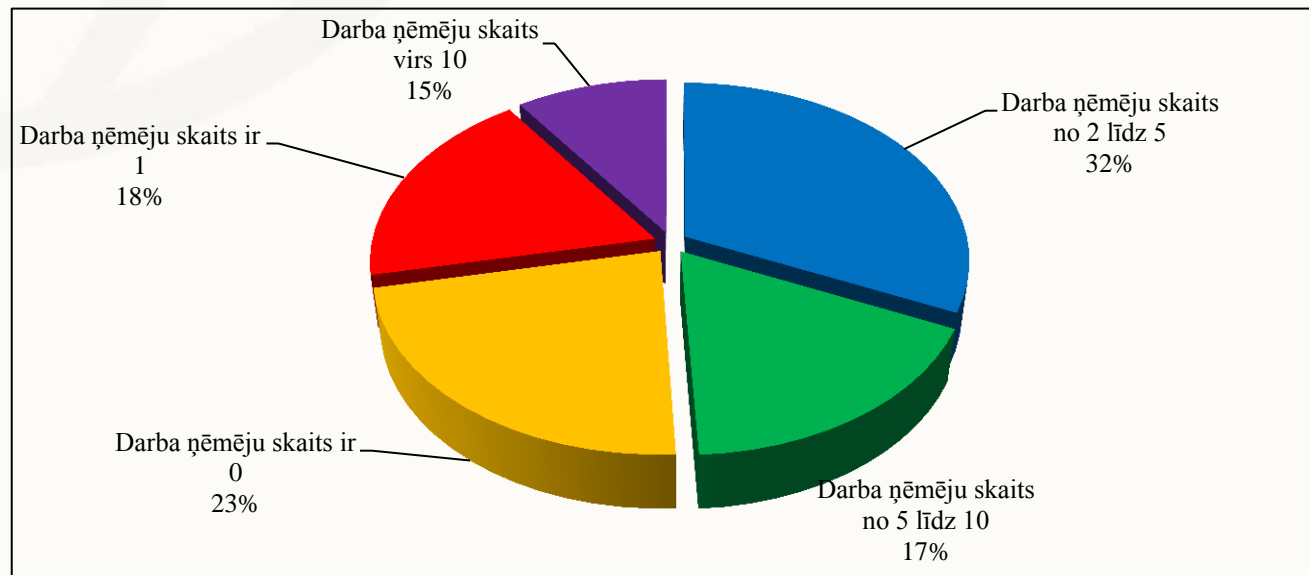

Juridiskās personas (5)

Sadalījums pēc darba ņēmēju skaita (no juridisko personu iesniegtajiem darba devēju ziņojumiem)

Juridisko personu – 2591 darba devēju sadalījums pēc darba ņēmēju skaita 2012.gadā:

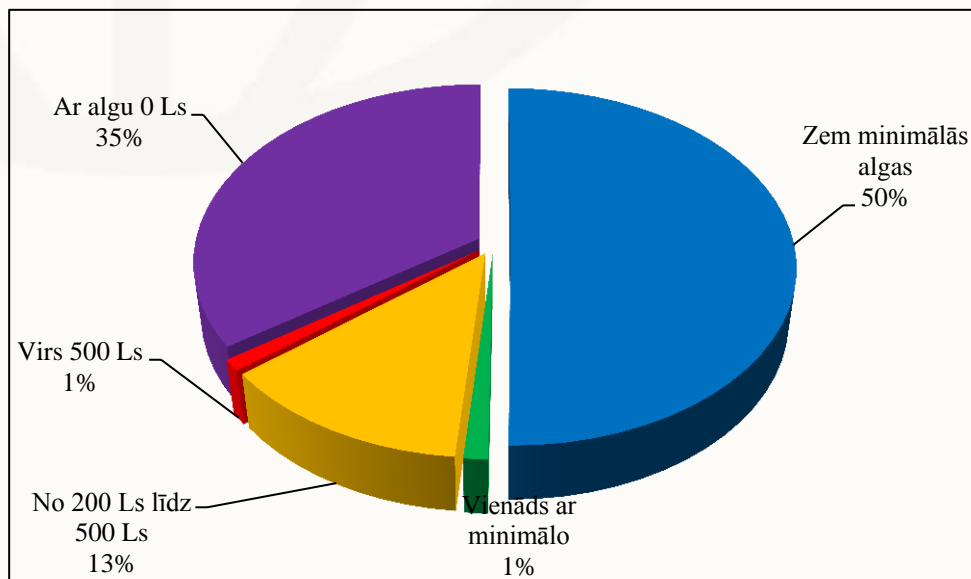
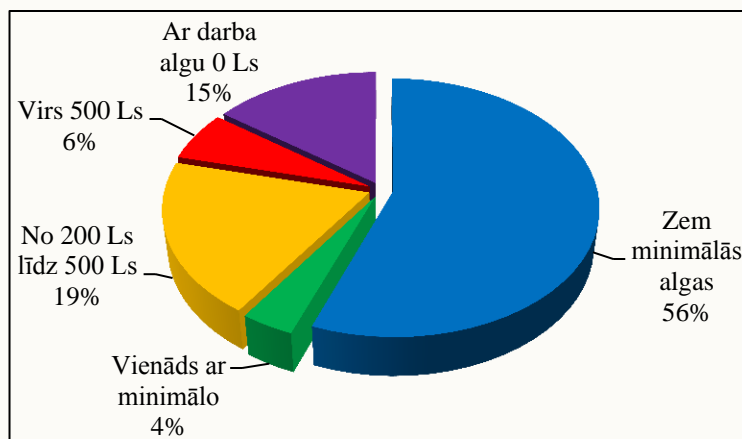
- ✓ 824 nodokļu maksātājiem darba ņēmēju skaits no 2 līdz 5;
- ✓ 450 nodokļu maksātājiem darba ņēmēju skaits no 5 līdz 10;
- ✓ 253 nodokļu maksātājiem darba ņēmēju skaits virs 10;
- ✓ 479 nodokļu maksātājiem darba ņēmēju skaits ir 1;
- ✓ 585 nodokļu maksātājiem darba ņēmēju skaits ir 0.

Juridiskās personas (6)

Sadalījums pēc darba ņēmējiem aprēķinātās vidējās algas (no juridisko personu iesniegtajiem darba devēju ziņojumiem)

Juridisko personu – darba devēju sadalījums pēc darba ņēmējiem aprēķinātās vidējās darba algas 2012.gadā valstī.

Automobiļu apkopes un remonta nozarē strādājošo uzņēmumu – darba devēju sadalījums pēc darba ņēmējiem aprēķinātās vidējās darba algas 2012.gadā.

Fiziskās personas (1)

Fizisko personu samaksātie nodokļi

Valsts budžeta ieņēmumi 2012.gadā no automobiļu apkopes un remonta nozarē strādājošiem nodokļu maksātājiem (fiziskajām personām) bija Ls 180,5 tūkst.:

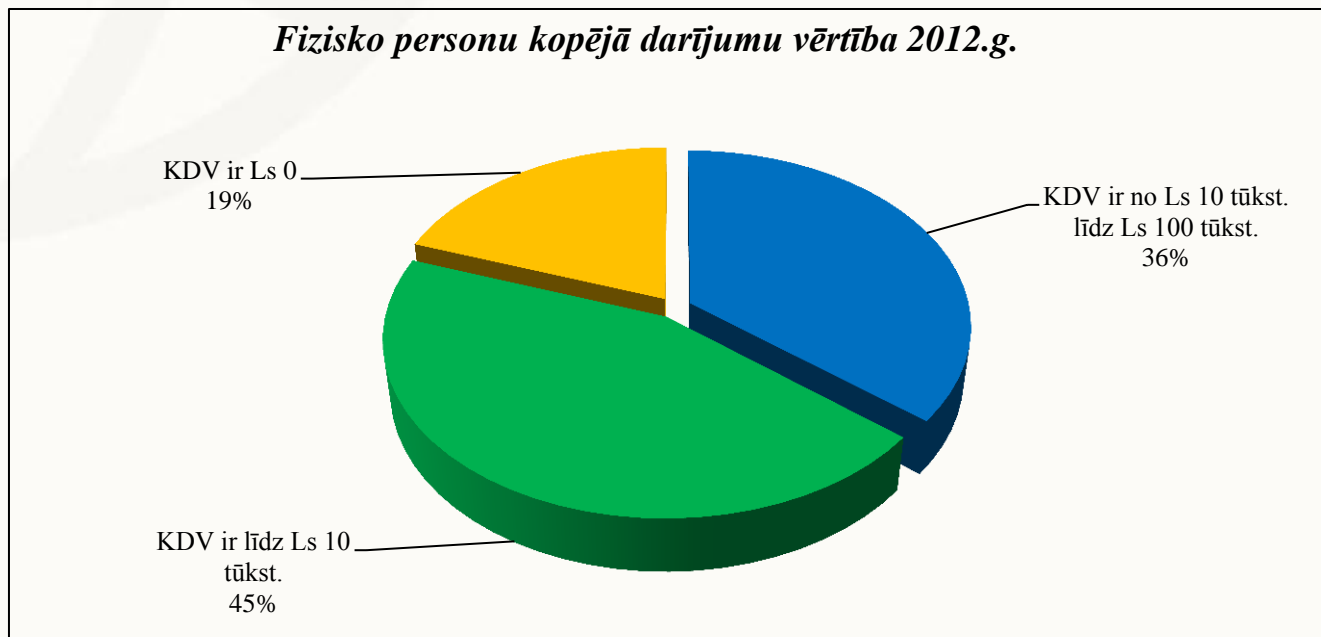
- Iedzīvotāju ienākuma nodoklis – Ls 33,2 tūkst.;
- Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas – Ls 59,2 tūkst.;
- Pievienotās vērtības nodoklis – Ls 51,2 tūkst.;
- Mikrouzņēmumu nodoklis – Ls 16,8 tūkst.;
- Pārējie nodokļi – Ls 20 tūkst.

Fiziskās personas (2)

Sadalījums pēc apgrozījuma

Fiziskās personas – individuālie komersanti un saimnieciskās darbības veicēji, kuri ir reģistrēti kā PVN maksātāji, PVN deklarācijās par 2012.gadu deklarēja kopējo darījumu vērtību:

- ✓ 33 nodokļu maksātāji deklarēja KDV virs Ls 10 tūkst. (līdz Ls 100 tūkst.);
- ✓ 41 nodokļu maksātāji deklarēja KDV līdz Ls 10 tūkst.;
- ✓ 18 nodokļu maksātāji deklarēja KDV Ls 0.

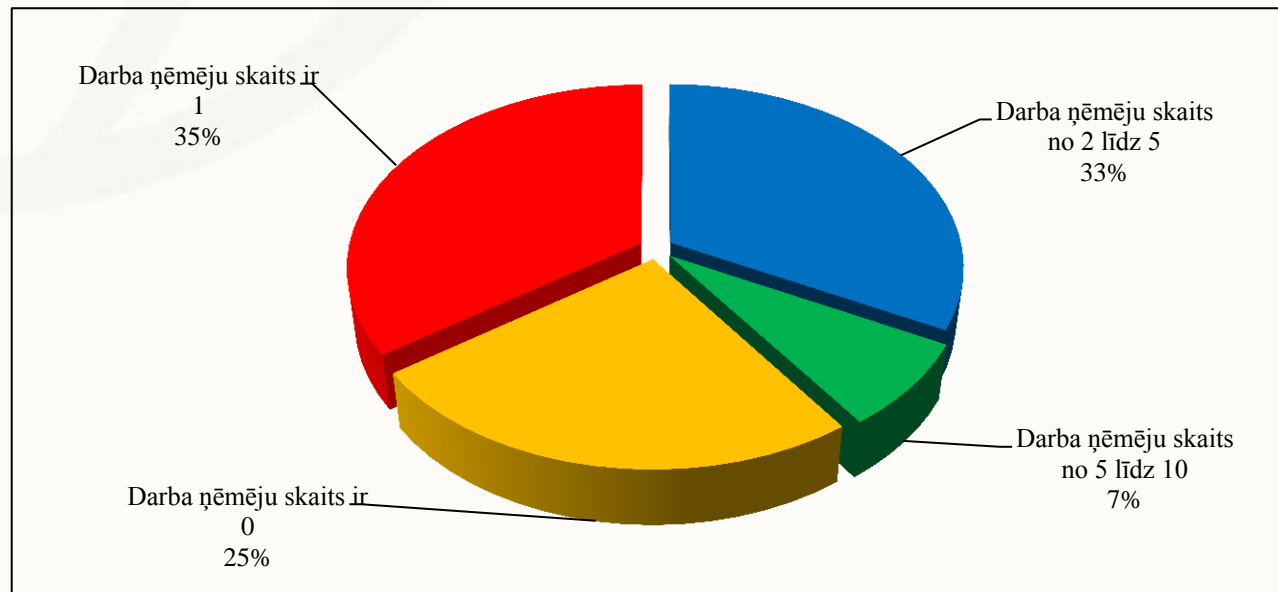

Fiziskās personas (3)

Sadalījums pēc darba ņēmēju skaita

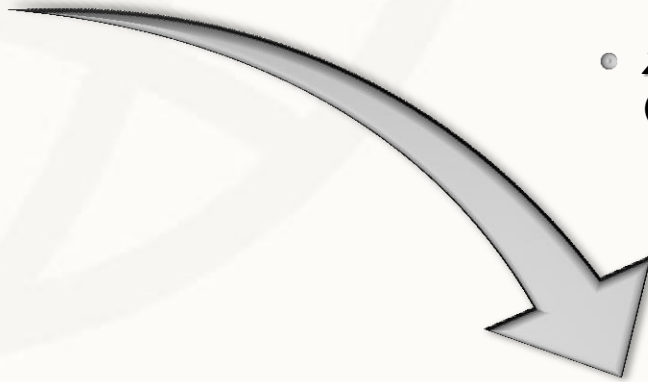
Fizisko personu – darba devēju sadalījums pēc darba ņēmēju skaita 2012.gadā:

- ✓ 30 nodokļu maksātājiem darba ņēmēju skaits no 2 līdz 5;
- ✓ 7 nodokļu maksātājiem darba ņēmēju skaits no 5 līdz 10;
- ✓ 32 nodokļu maksātājiem darba ņēmēju skaits ir 1
- ✓ 23 nodokļu maksātājiem darba ņēmēju skaits ir 0.

Faktori, kuri norāda uz augsta nodokļu nenomaksas riska rašanās iespējām

- * Darījumu partneri ir fiziskās personas
- * Norēķini tiek veikti skaidrā naudā

- *Zema darba samaksa un nodarbināto skaits (algas «aploksnēs» un nelegāli nodarbinātie)*
- *Saimnieciskās darbības zaudējumi*
- *Salīdzinoši nelieli nodokļu maksājumi*

Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu kontroles un saimnieciskās darbības ierobežojošie pasākumi automobiļu apkopes un remonta nozarē

Pārkāpumi un piemērotie sodi tematiskajās pārbaudēs:

Nodokļu maksātājiem 2012. un 2013.gadā ir veiktas 110 tematiskās pārbaudes, pārkāpumi konstatēti 75 gadījumos (rezultatīvitate – 68%).

Nodokļu auditi:

Nodokļu maksātājiem 2012. un 2013.gadā ir veikti 35 nodokļu auditi. Papildus aprēķināti maksājumi budžetā Ls 2,7 milj. apmērā.

No PVN maksātāju reģistra izslēgtās personas:

No PVN maksātāju reģistra pēc VID iniciatīvas par dažādiem pārkāpumiem ir izslēgti 579 šajā nozarē strādājošie nodokļu maksātāji.

„Fiktīvo” uzņēmumu skaits nozarē:

125 nodokļu maksātājiem ir piešķirta „fiktīvā” uzņēmuma pazīme, kas ir 4% no nozarē strādājošiem uzņēmumiem.

Lēmumi par nodokļu maksātāju saimnieciskās darbības apturēšanu:

53 nodokļu maksātājiem ir pieņemts lēmums par saimnieciskās darbības apturēšanu (2% no visiem uzņēmumiem, kuriem bija pieņemts lēmums par saimnieciskās darbības apturēšanu).

Secinājums

Izvērtējot automobiļu apkopes un remonta nozares rādītājus, var secināt, ka, ņemot vērā nozares fiskālo apjomu un iespējamo „ēnu” ekonomikas risku nozīmīgumu, nodokļu nenomaksāšanas risks šajā nozarē ir ļoti augsts.

Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu administrēšanas darbības prioritātes 2013.gadam nodokļu maksātāju uzraudzības jomā

1. Nelegāli nodarbināto izmantošana
2. Daļa algas izmaksa “aploksnēs” – zems darba samaksas līmenis
3. Ieņēmumu nepilnīgā uzrādīšana
4. Neregistrēta saimnieciskā darbība
5. Darba attiecību transformēšana uz uzņēmumu līgumu attiecībām
6. Lielos apjomos izsniegti avansi gan saistītām, gan nesaistītām personām
7. Lielos apjomos aizdoti naudas līdzekļi gan saistītām, gan nesaistītām personām
8. Fizisko personu izdevumu pārsniegums pār ienākumiem

Paldies par uzmanību!